

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Handwritten: 1891. 2. 15. 21. 31 Saknas

DOMIN

PRAKTISK VECKOTIDNING FÖR QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 3.

Fredagen den 20 januari 1888.

1:sta årg.

Byrå: 8 Sturegatan 8 (ingång från Humlegårdsg. 19) Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 12 stafvelser).	Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning!	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en fullständig mode- o. mönstertidning.	Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i de större bok- lädorna samt å tidningskontoren.
--	---	---	--	--

Vänd åter till naturen! Hvi gick du bort från den?
Lyss på de ljufva röster, dig kalla dit igen.

Sälj ej för ytans skimmer din fromma barnlott;
Ty ack, den högsta visdom är högsta skuld blott!
Z. Topelius.

Hvad är kärlek?

Hvad är kärlek? Fråga
icke ynglingen, som binnet,
tänd utaf passionens låga —
irrbloss endast, som försvinner!

Hvad är kärlek? Fråga
icke hjelten, som i striden
för sitt land vill lifvet våga —
krigarkärlek dör i friden!

Hvad är kärlek? Fråga
Modern, som i fröjd, i smärta,
säll af lycka, tryckt af plåga,
sluter barnet till sitt hjerta!

Erik Modin.

Vårt hem.

Vårt hem är sådant, som vi göra det,
vi, ty alla, som tillhöra hemmet,
hafva sin del i arbetet, och ingen får anse
sig befriad. Det är må hända mången gång
derpå det beror, att hemmet icke är, som
det bör vara, derpå, att vi ej förstå, huru-
ledes det åligger oss *alla* att bidraga till
trefnaden der. Mannen litar på hustrun,
hustrun skyller på mannen, barnen på för-
äldrarna, dessa på barnen och på tienst-
folket. Rätta förhållandet är nog, att de
äro felaktiga allesamman — att inom famil-
jen saknas harmoni.

Man och hustru — ty på dem beror
saken naturligtvis i första rummet — skulle
framför allt ständigt besinna detta, att vårt
hem är sådant, som vi sjelfva göra det.
De skulle då helt säkert mera taga hänsyn
till den verkan på hemmets trefnad, som

deras sätt, deras ord och handlingar utöfva.
Man skulle då må hända mera sällan höra
talas om »dåligt humör», »nervositet», häf-
tighet och dylikt, som man »ej rår för». Kanske
skulle man återhålla ett ovänligt ord, ett skarpt
svar, om man tänkte på att *trefnaden* derigenom
skulle störas, och hvad värre är, att trefnaden
och husfreden i allmänhet *icke tåla vid* att många
gångar rubbas. Äfven om grunden är fast och
säker, torde den ej motstå upprepade anfall,
och sjelfva byggnaden, den, som man dagligen
och stundligen bygger på — eller borde bygga
på — den dagliga hemtrefnaden och kärleken
till hemmet, blir dock alltid lidande derpå.

Unga förlofvade tala så ofta med hvar
andra om, huru de framdeles skola möblera
sina rum, sköta sina nöjen, indela sin tid.
Det vore kanske inte så illa, om de också
något litet talade om, huru de skulle kunna
arbeta på trefnaden och den husliga lyckan.
Kanske skulle under förlofningstiden om den
saken vaxlade ord och löften sedermera komma
dem i tankarne och förhindra mångt obehagligt
och störande uppträde.

Då föräldrar förmana sina barn till lyd-
nad och godt uppförande i hemmet, borde de
också göra barnen klart, att äfven de äro
pligtiga att bidraga till hemmets trefnad,
och att deras uppförande kan störa lugnet i
hemmet. Äfven tienstfolket skulle kunna
bibringas samma åsigt, men så borde de
också sjelfva känna sig såsom »barn i huset». Att
betrakta hemmet såsom ett helt, en ljufvig
fristad, till hvars lugn och till hvars förskönande
hvar och en af medlemmarne är pliktig att
bidraga i utbyte mot rättigheten att få åtnjuta
dess fördelar — detta vore något att lära, som
kanske kunde uppväga åtskilliga ofruktbara
»talanger», på hvilka dock offras så mycken
tid, så mycket arbete och så många tankar!

Mathilda Langlet.

Apropos pianospelning.

Mina nådiga fruar och husmödrar, hafven
I någonsin tänkt på den onyttiga
plåga, som I bereden edra arma med-
menniskor, när I låten edra *omusikaliska* döttrar
timvis göra öronförderfvande fingeröfningar på
det bullrande tortyrredskapet piano. Ja, mina
fruar, hafven I någonsin betänkt detta?

Hvarför skall en flickas uppfostran anses
vara försummad, om hon ej, mer eller mindre
korrekt, kan dunka basen till »An der schönen
blauen Donau» eller med obligat pedaltryck
exequera »Jungfruns bön»?

Ja hvarför? Jo af fåfånga!

Det är ett undantag, då man nu för tiden
träffar en ung flicka, som ej spelar piano. Hon
betraktas såsom ett fenomen, såsom någonting
abnormt. Jag för min del skänker henne min
odelade högaktning, ty då vet jag, att hon
säkerligen har en förständig mor, som insett
det onyttiga i att plåga sin ej musikaliskt be-
gåfvade dotter med själlösa och nervretande
exercitier på hackbrüdet — förlåt! — pianot
menade jag.

Bidraga dessa med motvilja och tårar spelade
skalor och sonater till den husliga härdens
trefnad?

I store mästare, Czerny, Beethoven, Haydn
och allt hvad I heten, ej trodden I, att edra
storverk skulle mästras af en efterverlds omu-
sikaliska själar och klåpiga fingrar samt mången
gång förorsaka gråt och tandagnisslan!

Gifves det något härligare än musik?

Fins det något hiskligare än klink?

Hafva edra döttrar af naturen utrustats med
musikaliska anlag, nåväl, då bort med alla tankar
på öronpinan!

Framtiden skall uti rikt mått återgålda eder,
då I, mina fruar, hören dem spela med smak
och känsla samt derigenom bereda sig och
andra mången angenäm stund.

Men om »Dame nature» nu glömt att I
edra, för öfrigt väl utrustade, döttrars själar,

➡ Ärade läsarinor, arbeten för spridningen af eder tidning! ➡

nedlägga den musikaliska gnistan, så hvarför af fåfänga plåga dem med onyttiga pianolektioner. Tänk, huru mycken tid, som bortkastas! Kunde ej dessa förspilda timmar användas på nyttigare och mera inbringande sätt? T. ex. att lära något bokföring, praktisk sömnad och kroppsöfningar. — Nog vore det mera helsosamt och ändamålsenligt. —

Mina nådiga fruor och mödrar, jag ber eder noga märka, att jag ej klandrar, det i låten edra döttrar, som hafva sinne och smak för musik, åtnjuta undervisning häruti, tvärt om! Jag ville blott påpeka de onödiga, tidsödande och plågsamma pianoöfningar, som eder fåfänga låter edra omusikaliskt anlagda döttrar komma till del, dem sjelfva ofta till stort men och er, mina fruor, och edra medmenniskor till föga båtnad.

Dolly Roon.

Bref till tant Anna.

Stockholm i januari 1888.

Mina nyårsönsknningar till dig och *Iduns* öfriga läsarinor komma något sent, men äro därför ej mindre lifliga och uppriktiga. Må året bli godt, lugnt och fruktbringande för oss alla och föra oss ett stycke framåt i sund och välsignelsebringande utveckling! Och må vi alla vid nästa årskifte ännu alltjemt mötas i vår *Idun*, lika tillfredsställda och tacksamma för hvad hon varit för oss, som vi nu samlas kring henne i glada förhoppningar! — Se der, min speciella nyårsönskan till *Iduns* redan så talrika vännekrets.

* * *

Jag har tänkt, att det kunde roa dig att höra litet om ett par dramatiska arbeten, som gifvits under midvintern, och som på grund af sitt likartade grundinnehåll med fördel kunna egna sig till en inbördes jmförelse.

Jag syftar på »Sanna qvinnor» af fru *Anne Ch. Edgren* och »Francillon» af *Alex. Dumas d. y.*

Här erbjuder sig osökt en jmförelse mellan svensk och fransk uppfattning af samma fråga, svenskt och franskt behandlingssätt och svensk uppfattning af en moralkaka serverad i franskt format och en serverad i svensk.

Du känner naturligtvis innehållet af »Sanna qvinnor» med dess grymma satir öfver männens egoism och qvinnornas svaghet — för att icke säga moraliska slapphet? Du har naturligtvis harmats öfver denne *Pontus Bark*, som ty värr har så många mer eller mindre skarpt i ögonen fallande förebilder i lifvet, en »älskvärd» stackare, som är »för god», efter hvad han sjelf säger, att uthärda se tårar, i synnerhet qvinnotårar, men hvars »godhet» dock icke hindrat honom att under hela sitt äktenskap utpressa sådana och att förslösa sin hustrus arf, låta hennes fäderngård gå under klubban och, medan hon och barnen kämpa för dagligt bröd, spela bort summor, som han icke eger, men under allt detta i naivt sjelfförtroende låter sig beundras, vårdas och betraktas som ett högre väsen i hemmet.

Och hvem känner icke en smula förakt blandas i medlidandet för denna hustru — den »sanna qvinnan» — som ingenting, icke

ens omsorgen för barnen och deras framtid, kan egga till sjelfförsvaret!

Och ännu mera blandadt är medlidandet för den yngre af de båda »sanna qvinnorna» — dottern *Lissi*, — hvars man efter några veckors gladt stockholmslif glömt och svikit henne. Och då han ångerfull kommer till henne och ber att få söka återvinna hennes förverkade aktning och förtroende, kastar hon sig i hans armar, lofvande att förlåta »allt, både nu och i framtiden», bara han håller af henne; och derigenom qväfver hon för andra gången i sin grodd de frön till moraliskt allvar, som under ett lif af ungdomliga förvillelser legat och väntat på ans och vård för att spira upp och blifva till något.

Mot denna bakgrund af martyrlig uppföringslusta hos den äldre och förlåtande godhet hos den yngre framträder skarpt *Bertas* — den »oqvinnligas» — kraf på rättvisa och trohet.

Och här är det, som det franska och det svenska dramat ha sin beröringspunkt.

I trohetskraftvet.

Den franska tendensdramaturgen ställer fram samma fråga till diskussion: »Har mannen rätt att fordra qvinnans öfverseende med hans snedsprång?»

Dumas faller samhällets dom, sedan han dock tillräckligt tydligt reserverat sig mot den samma genom att låta sin hjertes närmaste omgifning, hans far och vänner, moralisera emot hans egoistiska fordran på trohet af sin hustru på samma gång som han begär ohämmad frihet för sig sjelf.

I den förmodan att allt detta intresserar dig både såsom en speciellt oss qvinnor angående fråga på dagordningen och såsom en modern literär produkt af en modern författare, dröjer jag vid ämnet och berättar dig litet af innehållet, som är behandlad med den kände franske författarens vanliga spiritualitet.

Det är ju känt, att skilnaden mellan germaniskt och galliskt och särskildt nordiskt och franskt skaplyne förnämligast ligger i det tunga allvaret, som utmärker vår nordiska uppfattning, en seg envishet i att vidhålla och framdrifva ett intresse, som ändtligen fått makt med oss.

Fransmannen fattar snabbt, eldas häftigt, men är i hvarje ögonblick färdig att låta sin uppriktiga entusiasm falla ned i ett spirituellt löje, ett barnsligt, sjelfsväldigt löje, hvarmed en nordbo skulle tro sig profanera sin heliga sak.

Denna iakttagelse har jag också med lätthet tillämpat vid en jmförelse mellan de båda i någon mon beslägtade skådespelen jag talar om.

Fru *Edgren*, såsom representant för det äkta nordiska, konsekventa allvaret, släpper icke ett ögonblick sitt mål ur sigte. Hon vill rycka upp, väcka till eftertanke och ger därför läsaren eller åskådaren intet enda kryphål undan hennes konsekvenser. Han måste gå hem med ekot af en skärande dissonans ljudande i öronen och med en brodd i minnet.

Men *Dumas*? Han harmas utan medlidande eller skynt af försvar öfver den äkta mannens otrohet och hänsynslösa egoism, som gör denne stockblind för alla egna snedsprång, medan den första lilla misstanke mot den under ett helt år af honom glömda och försummade hustrun lägger ordet »skilsmessa» på hans läppar.

Men denna vredgade satir, som präglar styckets första hälft och kommer oss att se

det såsom ett tendensdrama, förlorar sin udd innan slutet, och vårt sista intryck är villrådighet, om vi skola kalla det, som vi sett, drama, komedi eller helt enkelt en fars, så vårdslös och sjelfsväldig förefaller upplösningen.

Men du sväfvar ju ännu i okunnighet om innehållet af denna nu så länge omskrifna pjese. Och nu måste jag gifva dig det i största korthet, efter som tiden hastar och jag knapt vet, om *Idun*, som har brådtom ut till sina vänner kring landet, ger sig tid att vänta på mitt opus.

Francine de Riverolles, af sin mans ungarlsvänner helt nonchalant kallad *Francillon*, är en innerst trofast, god och ädel qvinna, fast än hennes vanor förskämts i en omgifning, som är henne ovärdig, och hennes lynne blifvit retligt och nervöst genom missräkningarna i äktenskapet. Hon älskar sin man med en innerlighet och ett allvar, som göra henne icke så litet olik de damer, dem franska literaturen vanligen framvisar. Och hon ställer ett oafvisligt trohetskräf på honom liksom på sig sjelf. Hon säger honom detta, ber, smeker, och hotar slutligen att veder-gälla lika med lika i samma ögonblick hon får visshet. Lika känslolös för hennes hot som för hennes smekningar och böner, lägger grefven blott handen på hennes panna och säger: »Då en hederlig qvinna talar som du, har hon feber och bör lägga sig och sofva. Godnatt!» Dermed går han — till klubben, till operabalen och derifrån i sällskap med en i ungarlsvänners väl känd dam till hotell *Maison d'or* för att supera.

Francine följer honom.

I operans förstuga, der hon på några stegs afstånd bevakar sin mans företaganden, fixerar hon en herre, som bjuder henne armen och ledsagar henne till *Maison d'or*.

Morgonen derpå berättar hon sin man, att hon varit på balen, och att hon — utfört sin hämd. Den sanning och lidelse, hvaraf hennes bekännelse är präglad, tvingar honom att tro på den.

»Eländiga!» utbrister han. Men endast harmen talar i detta utrop, harmen öfver att hon gifvit hans namn till pris åt skandalen.

Icke en aning om egen skuld eller en känsla af medlidande tyckes få rum hos honom.

Han skickar henne till hennes rum för att afvakta hans beslut. Och han sätter omedelbart i gång ett helt maskineri för att söka bevisen för hennes brottslighet. Tjenstfolket, portvakten, droskkusken, kyparen på hotellet, alla förhöras, och alla bekräfta de detaljer af hennes berättelse, som kunnat falla inom deras synvidd.

Men trots alla skenbara bevis tror ingen mer än mannen på möjligheten af en sådan handling af Francine, som den hon tillagt sig sjelf; ungarlsvännerna, grefvens far och Francines väninna taga hennes försvar, i stället fördömande honom med en hederlighet i åskådningen, som är ganska icke-fransk.

Åskådaren, som varit vitne till Francines stigande förtviflan och hört bekännelsen för mannen, såsom jag redan sagt, stämplad af den mest lidelsefulla naturlighet, är nästan öfvertygad, att hon i det öfverretade tillstånd, hvori hon befann sig, verkställt sin hämd.

Det är med en känsla af förloradt förfäste man erfar, att det hela blott är ett väl speladt skämt af Francine, hvarmed hon velat skrämma sin man och väcka hans svartsjuka.

Konsequensen är borta, och man har svårare att förstå ett dylikt skämt och ett dylikt spel af en kvinna med Francines naturell och i hennes sinnesförfattning, än man hade att förstå ett steg af vanvett som det andra.

Ännu mera bortkommen känner man sig, då mannen — egoisten — utan ett erkännande ord af ånger öfver egna felsteg faller på knä för sin från alla misstankar åter fria hustru och hon räcker honom handen, och ridån går ned med en utsigt till försoning mellan dessa båda, som borde ha lärt, att det ingenting fans att lappa ihop.

Men det är så fransmannens sätt att se lifvets allvar, jollra bort det, leka med det, göra en komedi af det och låta folk roa sig.

Din Guido.

Sen till, ärade läsarinor, att Idun finnes hos alla edra bekanta!

Pristäfflingen å sid. 22 torde observeras. Täflingstiden utgår den 31 januari.

Vårt sällskapslif.

III.

Hvad är det som roar våra småttingar? Ja, frågan är kinkig nog.

Men uttrycken »gå bort» och »gå på bal» bibehålla förunderligt nog ännu bland dem en synnerligt god klang. När en liten nioårig Elsa talar om för skolkamraterna att »i nästa vecka ska' vi ha barnbal», skimrar der fram någon egendomlig glans ur ögonvrån, och den lilla barnsliga glädtheten får en tillsats af medveten stolthet.

Det är onekligen en stor händelse, en vigtig episod, denna förberedda och efterlängtdade fest, som en omsorgsfull mor så gerna anordnar åt sitt småherrskaft — småherrskaftet, som aldrig kan få för mycket roligt, som endast behöfver sofva sig krya och friska igen, för att sedan känna sig beredda till nya roligheter.

Och ändå frågado vi: hvad är det, som roar våra småttingar?

Är det *balen*, som leker i hägen? Eller är det nöjet, lekarne, dansen, tillåtelsen att få stoja och skratta hnr mycket som helst, hvilka tillsammans höja glädjen?

Men der tillkommer ju så mycket annat som kan intressera. Först och främst frågan, *huru många* skola bjudas och *hvilka* skola bjudas. Icke alla kamraterna. Icke ens hela klassen. Utan ett par på den bänkraden och ett par på den andra. Några flickor ur den skolan och några ur en annan. Gossar från latin och real, gossar, has hvilka man varit bjuden, och gossar, till hvilka man möjligen kan blifva bjuden. Med få ord, man har ansvar vid utfärdandet af bjudningskortet. Låtom oss hålla oss inom de större städernas gränser. Det är dessa, som tjena, eller åtminstone göra anspråk på att tjena såsom modeller för hvad som kallas »chic». Det »småstadsaktiga» får ju aldrig räknas till »goda ton».

Der står nu husets värdinna ute i tamburen och ser så litet som möjligt förlägen ut, under det en galonerad betjent hjälper sin unge herre af med öfverrocken och frågar huru dags hemtningen blir? Till höger och venster stå kammarjungfrur med kritiska blickar och göra samma förfrågan, medan de små damernas toaletter rangeras. Lik en automat svarar

värdinnan och småler sakta för sig sjelf åt sin egen tafatthet. Men hvem i all världen rör för, att man inte känner alla stora ansedda familjers barn, och lyckligtvis är lilla Elsa i närheten och kan presentera sina gäster.

Att göra »les honneurs» bland vanliga sällskapsmenniskor, det är i ingen mon så makt-påliggande som att vara värdinna åt sina barns främmande, i synnerhet när man hört talas om, hur storartadt det var hos den och den, och hur knussligt det var hos en annan. Ansedendet måste hållas uppe, men till hvilket pris?

Vid den första prøfvostenen, kaffeserveringen, undras helt naturligt, om man skall »lägga för» herrskapet, eller om en och hvar skall få »taga sjelf». Bäst kanske det sistnämnda — hvem vet annars, om ej en och annan blir missnöjd!

Och der se vi »mamma» fortfarande småleende, trots det att allt småbrödet försvinner som snö för solsken, och dock har endast hälften af gästerna anländt. Der formligen kapplöpes, man räknar kakorna och stoltserar öfver sin präktiga aptit och — företagsamhet. Den, som ej håller sig framme, kan hitta på att få äta, der fatet har stått. Men man har roligt, roligt, rysligt roligt!

Inte lägger man just an på att visa sig vara väluppfostrad. Men så sitta ej heller mammor och pappor rundtom och hålla kontroll öfver sina små »välartade älsklingar», utan nu är man fri, nu har man rättighet att låta »bondskorporna» ligga och äta smörkransarne först. Det är roligt att vara på bal, då får man göra hvad man vill!

Här, som hela lifvet igenom, gäller det att stå på sig, att hålla sig framme, konkurrensen är alltid lika ifrig.

Så börjas dansen. Spelfröken har nyss kommit. Och det är icke alls tråkigt att se, hur det ena »paret en miniature» efter det andra svänger om i vals, polka, fransäs, ja till och med lancier. Sådant lär man i dansskolan. Och verkligen — der är en precision, en fläkt af elegans, ett visst något, som hvilat öfver det hela, och gifver oss en aning om hvad dansen kunde vara äfven för oss äldre, om vi ej vore så öfverlägset nonchalanta. Vi dansa icke för dansens skull, vi dansa för — ja, för hvad? Sådana funderingar höra emellertid ej hit. Vi se oss ännu endast om på de små barnens område.

Hvilket litet elegant herrskaft vi hafva för ögonen, åtminstone hvad toaletten beträffar! Siden, sammet, guipurespetsar och nipper. Små »englahufvud» med lugg och brända lockar. I synnerhet flickorna äro väl utrustade — eller må hända illa utrustade? Ja, det beror på smaken. Men, ack hvad de hafva hjertans roligt!

»Den der klädningen hade du på balen hos Maria,» anmärker en liten förhoppningsfull älskling, med händerna på ryggen och ett par lifliga bruna ögon, hvilka mönstra kamraten.

»Hvarför har du roseten på båda axlarna?» frågar en annan kritiskt.

»Jag tycker Almas klädning är *riktigt* söt,» infaller den tioåriga Gerda i beskyddande ton och slår sin arm om lilla Alma, som stolt möter de andras blickar.

»Söt! Pyh!»

Man vågar att ha delad smak. Men så börjar kotiljongen — tänk, om man skulle blifva mankerad af sin kavaljer!

Der borta vid buffetbordet hafva emellertid gossarne blifvit herrar på täppan. Tonen har varit högstämnd hela aftonen, man är ju borta och skall ha roligt. Icke har man skäl att antaga, det den stegrade munterheten kan ha någon särskild orsak. Nej, för all del, litet

vin hör ju till, och det vore simpelt att tycka, det en och annan varit litet för ifrig på det goda. Å nej, barnen få endast ha litet frihet, de måste vänja sig, en gång skola de ju blifva salongens hjeltar — och hvad som *skall* blifva krokigt måste böjas i tid.

Det är tråkigt att vara kritiskt anlagd, man blir så lätt pessimist. Man får så svårt att fatta betydelsen af uttrycken »roligt» och »nöje». Det förefaller en, som om det icke funnes nöje ens på — barnbjudningar.

Det är uppfriskande att se barn leka, höra dem skratta ystra, sjelfsväldiga skratt, att se dem tumla om i längdanser och ringlekar, att behöfva hejda dem i deras yra och till och med att se dem en smula — olydiga. Det är ändå barn, som äro allt detta.

Men det är förödmjukande att se oss sjelfva karrikerade.

Eller hvad vill all denna löjeväckande sjelfsväldiga lyx säga? Hvarför behandlas ej barnen, som vore de barn och icke små lillgamlas personer, hvilka så att säga representera en ny klass i samhället? Hvarför kläder man ut dem som små marionettdockor och skickar dem till den ena familjen efter den andra utan att veta, om de under lekarne få erforderlig tillsyn eller ej? Hvarför välja icke mödrarna sjelfva sällskap åt sina barn. Hvarför skall redan under barnaåren gossens och flickans umgängesvännen vara främlingar för modern, och hur kan hon sedermera förvissa sig om sin unge sons eller dotters förmåga att välja sällskap? Är det icke ett stort fel i en mors uppfattning af sina pligter, detta, att så der godvilligt taga emot »balgäster», hvilka hon aldrig sett förut, och om hvilka hon endast vet, att de hafva ett godt namn. Namnet gör ju så föga till saken, det är ju barn som barn, men der finnas uppfostrade och ouppfostrade bland dem, lika väl som bland äldre personer.

Dessutom måste en hvar inse det olämpliga uti en sådan handlingsfrihet hos barn, hvilka ju i tid måste lära sig underordna sin vilja och sina önskingar, och icke redan i barndomen söka bekantskap utom hus och bjuda hem främlingar i familjen.

Och måste dessa baler bestå af sådana små sjelfständiga individer, så skicka åtminstone ee guvernant med, som håller reda på dem. Ty sannerligen att de små äro mogna att uppträda på egen hand. Det är rent af upprörande, att dagen derpå höra beskrifningarna på alla deras olater, hvilka just vid dessa tillfällen komma till heders. Det händer här vid lag som i så många andra fall, de, hvilka ej gjort väsen af sig, blifva glömda, under det de andra blifva så mycket mera kritiserade. Vanligtvis borde man beklaga dem i stället. Det är icke alltid så lätt att uppföra sig till allas belåtenhet, vare sig man är liten eller stor, men det är hårdt att skoningslöst öfverlemnas i sin egen vård och tvingas handla på eget ansvar väl allt för unga år.

Derför måste vi skapa oss bättre idéer med afseende å barnens värld och lämpa de smås fordringar efter andra lefnadsregler. Monne vi ej ha mycket annat att bjuda dem, som är mera uppfriskande och mycket mera glädjebbringande!

(Forts.)

Clara Smitt.

Första numret af Iduns modetidning utkommer i nästa vecka och åtföljes af en mönsterbilaga.

»Något att tänka på».

Med anledning af *Aves* uppsats »Ett förslag», införd i nr 1 af Idun för i år.

Nu! Hvad det ändå är kallt här i Stockholm! utbrast fru Augusta Gyllenörn och stampade snön utaf sig i tamburen, under det att kammarjungfrun hjälpte henne och hennes svägerska, en ung elegant flicka, utaf med ytterplaggen.

Augusta öppnade så dörren in till sitt kabinett, der en stor brasa sprakade i kakelugnen och bredde den angenäm skymning öfver det trefliga rummet.

»Kom in till mig en stund, Ella. Jag bjuder på brasa och småprat,» sade hon och förde sin svägerska dit in. »Sätt dig här — dynan bakom ryggen! Så der ja! Nu ha vi det godt! — Nå hvad tycker du, Ella, om din början här i hufvudstaden, om det förslag, som vi fått höra i dag?»

»Bra.»

»Åhja! Det är nog mycket bra. Jag för min del vet ej, huruledes jag skulle kunna genomföra fru Haraldsons idé. Gustafs namn och ställning fordra, att vi om vintrarne vistas i hufvudstaden och »lefva med» som det heter. — Om så stadens allra värste Don Juan kommer och bjuder upp mig på en bal, kan jag ej säga nej, ty mig har han ej gjort något ondt. Jag roar mig blott en stund med honom och har sedan ingen gemenskap mera med honom. — Och ofta, äro »Don Juanerna» just de angenämaste *sällskaps*människorna.»

Ella sänkte ögonlocken och tänkte efter. — Huru länge hade hon ej önskat att få tillbringa en vinter i Stockholm hos sin bror och sin svägerska, och nu i år hade hon äntligen fått lof dertill.

Det var bra eget, att hon, andra dagen af sin vistelse i hufvudstaden, utaf en händelse kommit med till detta kafferep och der genast fått höra talas om det, som hon själf så mycket grubblat öfver. Händelse! — Vår det ej Guds mening, att brytningen nu skulle komma för henne? — — — Ella hade lefvat stilla och ensam hemma hos sina gamla föräldrar, och då hon någon gång gått bort på en bal eller andra större tillställningar, hade hon för det mesta kommit hem trött och nedstämd. Herrarne hade visserligen varit mycket artiga emot henne, men deras nog ej illa menade artigheter hade mången gång bittert sårat henne, och deras sätt och blickar hade pinat henne. Hon kände sig förnedrad. Allt sedan hon känt sig fullt öfvertygad om, att hon *verkligen* älskade honom, som hon alltid tyckt om, blef hon lugnare och lugnare och drog sig, liksom snigeln, allt mer till baka i sitt skal. Hon ryste, när hon tänkte på den förfärliga föraktfulla ton, med hvilken hennes bröder och andra herrbekanta talade om just de unga flickor, som de själfva helst roade sig med. Nej — så skulle *han* aldrig höra talas om henne; det lofvade hon sig själf heligt.

Men hvarför, hvarför skulle det existera sådana förfärliga missförhållanden? — Hvar låg felet? Hvarför föraktas i »*verlden*» de, som kanske i *hemmen* högt aktas, och hvarför uppmuntras och hyllas öppet de, som efteråt föraktas och ofta dömas allt för hårdt; nog är det svårt att ej blifva förvillad utaf dessa motsägelser. Dömas och föraktas af *honom*, som hon tror det vara sin lifsuppgift att behaga, af *honom*, som så sällan dömes af henne!

Ella hörde plötsligt så klart hans stämman å som hon hört den qvällen före hennes afresa, då hon troddes vara djupt upptagen af

de andra damernas småprat. — Herrarne diskuterade »*qvinnofrågan*».

»... Qvinnans likställighet med oss!» hörde hon honom utropa. — »Jag kommer *aldrig* att medgifva, att qvinnorna äro andligt likställda med oss. De äro människor, det äro de, men de stå oändligt lägre än vi...»

O hur förtviflad blef hon ej! Var det verkligen så? Voro de verkligen underordnade varelser? — — — O nej! Det var ju förnuftsvidrigt. O hur tacksam var hon ej nu, att försynen ej bönhört henne, att hon ej var hans, ty hon skulle ej ha kunnat omvända honom. Hvad hade hon, som bevisade, att hon var andligt likställd med honom. Hon, som hade sofvit bort sin tid, under det att hennes och hennes medsystrars människovärde allt mer drogs ned och föraktades.

Hvad hade hon gjort? — Hur hade hennes öron kunnat vänja sig vid dessa förfärliga dissonanser? Hvad hade hon gjort för att förädla sin själ — för att bevisa, att hon hade någon? Intet, intet! Nej, för att kämpa för lif och sjelfständighet ville hon nu stå upp. Hon bad Gud om hjälp och ledning och det var säkert Han, som ledt hennes öde i dag. Andra ha redan länge kämpat och stridit och ha kunskaper och erfarenheter, som fattas henne, men de skulle kanske vilja hjälpa henne. —

Brasan hade brunnit ned. Endast glödande kol lågo kvar och bildade fantastiska, rörliga figurer. Ella blickade omkring sig — Augusta satt just och såg på henne och frågade nu sakta.

»Ella, hvad har du tänkt på?»

Ella tvekade en sekund. Skulle Augusta förstå henne?

»Jo jag tänkte på fru Haraldsons förslag och — — — Augusta, skratta ej åt mig! — men jag skulle vilja göra något *verkligt* nyttigt.»

»Det förvånar mig ej. Fru Haraldson är bestämdt en utmärkt människa.»

Ella blef djupt förvånad — det hade hon aldrig hört för! Att Augusta gillade »tal!»

Ella, missförstå mig ej! — — Akta dig blott för offentligheten, innan du funnit din *sanna* ståndpunkt. — Man missförstås så lätt!»

Ella höjde en sakta suck och kände sig djupt gripen utaf stundens högtidliga stämning. — Började verkligen allvaret nu? — Herre, gif mig kraft och vishet: visa mig den rätta vägen! — — — Tack, fru Haraldson! Du har visat mig, att »gerningar tala bättre än ord.» O, om jag blott vågade bedja dig hjälpa mig att kämpa rätt, kämpa för det, som vi för länge låtit ligga i glömskan — — — Vi måste först ha *aktning* för oss själfva, innan andra kunna hafva det för oss.

V.

Ett souvenir.

Jag satt och bläddrade här och der bland gamla papper och skrifter, och för mitt minne steg fram en här af glömda ungdomsbedrifter.

Af skaldeqväden der fans en mängd, mer braskande visst än sköna. Hur pojklögik kan vara befängd, här kunde man nog samt röna.

Hvad väldigt glödande fantasi, af haltande meter bunden! Och likväl fans det något deri, som gaf mig nöje för stunden.

Ty hvarje dikt dock en hälsning bar från sällare, bättre dagar; och därför ej så noga jag var med brotten mot versens lagar. —

Så var jag kommen till högens slut. Nu återstod blott ett enda. — Det var ett ombundet konvolut, en korrespondens må hända?»

Jag löste banden — och för mig låg, med alla ljufva detaljer, min kärlekssaga, fast blott jag såg en pressad bukett konvaljer.

I vissnad fågning, hur djupt ändå de späda blomstren mig rörde! Det var, som henne jag såg också, som hennes stämman jag hörde!

Jag såg den tår, som i afskedsstund likt dagg bland blommorna sänktes; jag kände ännu från hennes mun den sista kyssen, mig skänktes.

Och hjertat började slå så varmt, och saknad fylde mitt sinne. Och lifvet kändes så tomt och armt vid detta älskade minne. —

Jag hade lett åt min diktning nyss i unga svärmiska åren; nu gaf jag blommorna rörd min kyss och fuktade dem med tåren!

Octavio Beer.

Hemma och ute.

H. m:t konungen afreser till Norge någon af de första dagarne i februari och åtföljes dit af prins Carl. Må hända kommer kronprinsparet att samtidigt medfölja. Detta är dock ännu ej bestämdt.

H. m:t drottningens afresa till England kommer att ega rum den 30 eller 31 dennes.

Resan, som lär komma att ske öfver Kjöbenhavn och Hamburg, skall ega rum med kortare uppehåll der och hvar, på det att själfva resan ej må blifva allt för ansträngande. Något besök hos sin syster lär h. m:t ej göra; men kommer deremot furstinnan af Wied att möta h. m:t vid något af de tyska rastställena.

H. m:t åtföljes, såsom vi i förra numret nämde, af prins Oscar, äfvensom af fröken Ebba Munck.

Prins Oscars förmälning med hoffröken *Ebba Munck* utgör fortfarande allmänna samtalsämnet. Förmälningen säges skola ega rum i Bourne-mouth i England under drottningens vistelse derstädes. Förlofningen lär deremot, såsom vi förut meddelat, skola försiggå före afresan.

Följden af prins Oscars förmälning med en svensk fröken blir den, att han, enligt 5 § Successionsordningen, går förlustig om arfsrätten till kronan för sig och sina efterkommande. Sin furstliga värdighet bibehåller han dock, och som, enligt Giftermålsbalken, hustrun skall följa mannens stånd, skulle prinsens tillkommande varda furstinna.

(I något af de närmaste numren hoppas vi kunna meddela fröken Muncks porträtt.)

Riksdagen samlades åter i måndags. Sedan under de första dagarne den vanliga fullmaktsgranskningen egt rum, öppnades riksdagen i går högtidligen af konungen.

Konungens födelsedag firas i morgon med stor bal å k. slottet, till hvilken 2—3,000 personer lära inbjudits. Hvita hafvet kommer att upplysas med elektriskt ljus.

Zachris Topelius, »Ljungblommornas» skald, fylde sistlidne lördag sjuttio år. Att denna tilldragelse i Finland skulle firas med entusiasiasm, var helt naturligt. Också hyllades den älsklige skalden på mångfaldiga sätt. Och säkerligen skulle litet hvar här hemma i Sverige velat på nära håll

vara med och taga del i denna hyllning åt honom, som skänkt vår literatur så många sköna och oförvanskliga perlor. Topelius tillhör deras antal, hvilkas namn ej skola glömmas, så länge svenskt språk talas. En lång och fridfull lefnadsafton komme den hjertevarme diktaren till del!

Profårskurs kommer, enligt departementschefens medgifvande, att i Stockholm genomgås af filos. kandidaten *Helga Fredrika Linder*.

Lysning till äktenskap afkunnades i söndags i Klara kyrka härstädes mellan fröken *Anna Malmerfelt*, dotter till major C. M. L. Malmerfelt och hans hustru, född Malmerfelt, samt medarbetaren i tidningen »Upsala» *C. G. Möllersvärd*.

Förlofning har eklaterats mellan underlöjtnanten vid Svea lifgarde *Erik Lagercrantz* och fröken *Constance de Kantzov*, dotter till kammarherren, legationsrådet baron Edvard Bosenquet St George de Kantzov och hans baronessa, född de Vasconcellos.

Likbränning. I måndags brändes i likbränningsföreningens krematorium härstädes liket efter doktorinnan *Thurinna Hülphers*. Jordfästning egde dessförinnan rum i Klara kyrka, hvarifrån liket fördes till krematoriet.

Stiftelsen för gamla tjänarinnor, nr 55 Surbrunnsgatan, hvilken inrättning i år räknar sin femåriga tillvaro, har under sistlidet år mottagit 8 nya tjänarinnor. En har under året aflidit. De intagna voro vid innevarande års början 35. De hjälpbehöfvande tjänarinnorna intagas vid en ålder af 56 år och stanna i stiftelsen till sin död. De erhålla der kostnadsfritt husrum och vedbrand jemte läkarevärd. Stiftelsen uppehålls genom frivilliga gåfvor, hvilkas belopp år 1887 uppgick till omkring 31,000 kr.

Morganatiskt äktenskap kommer storfurst Nicolaus i Ryssland att med tsarens samtycke ingå med fröken *Boutemine*.

Unga flickor!

Under denna rubrik vågar jag tilltala er, mina unga läsarinnor, och hoppas jag, att åtminstone någon af er, som skänker mina rader sin uppmärksamhet, äfven skänker mig rätt i hvad jag kommer att säga angående er eller rättare sagt vår nuvarande klädebragd, sällskapston m. m. Först anser jag mig dock böra nämna, att, fast än jag ännu icke själf trädt ut ur de unga flickornas led, jag dock lefvat så länge och blifvit uppfostrad inom en sådan familjekrets, der lyx i alla former hållits för en styggelse, att jag kan ta mig friheten att till mina unga väninnor fritt uttala, hvad jag tycker eller icke tycker i nämnda afseenden. Till exempel: äro kanske icke våra flesta unga damer ena riktiga slafvinnor af modet, för att icke rent ut säga martyrer; ty om det blott stannade vid det för helsen oskadliga, kunde det väl gå an. Men ty värr ha ju de rysliga snörlifven kraft och komma säkerligen att kräfvat flerfaldiga offer*. Dock — bortsedt från det farliga här vid lag, så kan man väl icke se något osmakligare än en sådan, i fåfångans martyrredskap utstyrd och insnörd dam, och jag kan icke afhålla mig ifrån att citera hvad jag i ett sällskap för icke länge sedan hörde en herre anmärka vid anblicken af en dylik uppenbarelse:

»Ack, se en sådan söt och älsklig flicka med rosenkinder och med ögon blå!
Hon vet sig också riktigt stilligt skicka, men hu! hvad ser jag, snörlif har hon på!»

Ja, tro mig, kära flickor! Ni vinna visst icke männens beundran, långt mindre kärlek genom att på sådant sätt förskaffa er ens. k. vacker figur, nej tvärt om. Jag skulle kunna anföra mångfaldiga bevis derpå, om blott utrymmet det tillåte och jag ej af granlagenhet för mitt eget kön ansåge det bäst att tåga.

Nå, sedan ha vi luggarne! Vore jag kung, skulle jag sannerligen förbjuda en sådan galenskap — att skyla en ofta vacker och höghväld panna! Tag bort dem med det första, ni förlora visst icke derpå, utan komma endast att se mera okonstlade och många till och med intelligenta ut. Och hur mycket bättre och nyttigare kan icke en ung flicka använda sin tid, än med att sitta hela timmar framför spegeln

* Enligt senaste underrättelser från Paris lära snörlifven vara på god väg att förvisas. I sammanhang härmed kunna vi nämna, att den berömda skådespelerskan Sarah Bernhard aldrig lär hafva använt snörlif, och dock kan hon berömma sig af den smärtaste och mest välformade midja. Red.

och en osande fotogenlampa för att krusa och bränna medels en tång det hår, som vår Herre vid hennes skapelse ville göra slätt och rakt; samt hur många gifta män finnas väl icke, som skulle jubla öfver att slippa se sina unga hustrur med dessa tillkrånglade lockar. —

Att vår sällskapston äfven lemna mycket öfrigt att önska har visserligen redan blifvit omnämndt i Iduns första profnummer; men jag kan dock ej låta bli att särskildt uttrycka min ledsnad öfver att se nutidens skolpojkar och skolflickor öfva sig i kurtis och koketteri. Ja, det händer i sanning ganska ofta, att en 12- å 14-årig fröken gent emot äldre personer tar sig ton och friheter, som äro allt annat än passande. Allt detta kunde tvifvelsutän afhjelpas i hemmen, om blott föräldrar och andra uppfostrare lade sig vinning derom.

Ännu en gång dristar jag mig kanske att tillskrifva er och ber jag att till dess få bli innesluten i åtminstone någons vänliga hägkomst som uppriktiga och sanna väninnan

Lena — ck.

Teater och musik.

Stora teatern har återupptagit operan »Norma» med fru *Caroline Östberg* i titelrollen. Denna vår mest framstående sångerska har här fått ett nytt tillfälle att visa sin utomordentliga begåfning såväl i vokalt som dramatiskt hänseende. Ett bättre utförande af Normas roll torde här ej varit spordt. Fru *Edling* utförde Adalgisas roll med den goda smak och på det samvetsgranna sätt, som aldrig förnekar sig hos denna för vår lyriska scen så nödvändiga sångerska. Öfriga rollinnehafvare fylde sina platser efter bästa förmåga.

»Per Svinaherde» drager fortfarande goda hus.

Dramatiska teatern, som under någon tid för goda hus gifvit Dumas d. y:s 3-akts pjäs »Francillon», i hvars titelroll fröken *Zetterberg* skördat rättmätigt bifall, har åter fått upp ett nytt program — denna gång ett svenskt original. Vi mena »Sveas fana», lustspel i fyra akter, hvilket i måndags för första gången gick öfver tiljan med, som det tycktes, afgjord framgång. Genom sin fyndiga och qvicka dialog och flere verkligt roande scener lyckades stycket ej blott väcka den fulltaliga publikens intresse, utan äfven ända till slutet hålla det vid lif.

Stycket spelar inom tidningsverlden, hvilken författaren själf tillhör. En framstående del i pjens framgång måste emellertid tillskrifvas det på flere händer utmärkta utförandet. Särskildt tillvann sig — och detta med rätta — fru *Hartman* det lifligaste bifall som brukspatronsdottern Gerda Ekström, hvilken svärmar för tidningsverlden och tar anställning som korrekturläserska i ett radikalt skandalblad, om hvars båda tidningsredaktörers rätta halt hon dock småningom kommer till insigt. De öfriga spelande sköta likaledes väl sina roller. Publikens var som sagt hela aftonen i den bästa stämning och inropade efter pjens slut författaren, literatören *P. Staaff*, tre gånger.

Andra symfonikonserten hade i lördags till sista plats fyllt Stora teaterns salong med en synnerligt animerad och tacksam publik, hvilken lifligt applåderade Berlioz' fantastiska symfoni, af hvars olika satser vi särskildt vilja framhålla den andra, fjerdje och femte.

Samma program utfördes vid tredje symfonikonserten i onsdags.

En koketts bekännelser.

Skiss för Idun

af MIA.

(Forts.)

Eftertryck förbjudes.

Fröken Ebba bläddrade i samlingarna.

»Du ser så mystisk ut och har med ens blifvit så allvarsam, som om det minne, du nu söker, vore det intressantaste af dem alla,» sade lilla fru Elna och såg frågande på väninnan.

Ebba tog ett bref ur högen, reste det på kant mot bordet och lät det löpa upp och ner mellan tummen och pekfingeret.

»Nåja, jag kan inte neka till, att icke min andra kärlekshistoria, som står i det intimaste förhållande till min tredje, utöfvat det största inflytande på min framtid.»

»Du älskade således din andra tillbedjare?» frågade fru Elna och såg Ebba i ögonen.

»Nåja, det kan ju hända, men åtminstone icke länge,» sade hon med en lätt suck.

Lilla fru Elna såg förvånad ut.

»Inte länge,» säger du. »Vet du hvad, det förefaller äfven mig, som om man inte kunde älska evigt. Det är verkligen för märkvärdigt, man känner sig inte alltid lika lycklig.»

»Prat, hvad fattas dig! Har du något att förebrå din man?»

»Visst inte, men vi qvinnor känna icke våra män, åtminstone inte förr än vi varit gifta ett par år.»

»Och de lära kanske aldrig känna oss, åt minstone ej förr än åren strött sitt silfver i våra lockar och vi upphört att intressera oss för något annat än dem. Ty det är denna fordran mannen ställer på sin hustru. Kunna vi fylla denna fordran, blir ett äktenskap lyckligt, annars ej. Derfor har jag föredragit att förbli ogift, tills jag blir — gammal,» sade Ebba trotsigt och slog en liten knyck på nacken.

»Men låtom oss återgå till ämnet,» fortfor hon.

»Min andre tillbedjare var läkare och älskade mig verkligen! Gud vet om han icke gör det än, i fall han lefver, ehuru han visst icke har några skäl dertill,» sade hon och rodnade lindrigt.

»Jag var nyss fyllda aderton år, då han, efter att ha känt mig endast en kort tid, friade på ett sätt, som jag aldrig skall glömma.

Det var på en bal hos friherrinnan M***.

Efter slutet af en dans förde han mig in i tant M:s skrifrum vid sidan af våningen. Gasen var nedskruvad och möblernas skuggor aftecknades hjert mot golf och väggar.»

»Hu, hvad här är dystert, vill ni vara god bedja någon af betjeningen att skruvva upp gasen eller följa mig till något af de andra små rummen,» bad jag.

»Är ni rädd att sitta här i denna halfskymning i mitt sällskap?» frågade han och fixerade mig.

»Ja, jag kan inte neka till det; jag har alltid varit en smula rädd för er, doktor.»

»Så, det smickrar mig,» sade han och tog plats framför mig, »ty det bevisar, att jag gjort intryck på er, och det första intrycket är alltid afgörande, brukar man säga!»

»Ni är väl djerf att dra era slutsatser, doktor. Hur vet ni, för det första, att ni gjort intryck på mig, som ni säger, och för det andra, att detta intryck är det 'första' jag skulle ha känt?» frågade jag.

»Derför att jag vet det. Jag skall strax bevisa det, om ni så vill,» fortfor han.

»Nå, det skulle verkligen vara roligt att höra era bevis. Jag lyssnar!»

»Nå väl, vet ni hvarför ni är rädd för mig, fröken von ***?»

»Nej.»

»Det är derför, att ni tror mig vara öfverlägsen er. Och jag bekänner, att jag gjort allt för att bibringa er denna tro, i motsats till edra öfriga beundrare, hvilka följt en annan taktik och gjort allt för att få er att tro, att ni varit öfverlägsen dem. Hur smickrande detta än är för er fåfånga, kan det dock icke väcka ett djupare intresse, emedan ni vet, att denna fint är en af det konventionella hyckleriets vanliga former att visa sig artig mot damerna. Ni tvingas alltså, med eller mot er vilja, att intressera

er för den mera ovanliga taktik jag följt, och följden häraf har blifvit, att jag gjort ett lifligare intryck på er än de andra kavaljererna mäktat. Och detta därför, att jag varit ärligare än de. Kan ni neka till detta?»

Jag var verkligen en smula förbryllad af den konstiga bevisföringen, och i mitt hjertas oskuld svarade jag därför efter några undanflykter: »Nej!»

»Nå väl,» fortfor min originelle doktor, »då bevisar ert svar också, att jag är den förste, som gjort ett dylikt intryck på er, ty det är endast i detta fall, som min taktik haft utsigt att lyckas.»

»Hur vill ni förklara det?» frågade jag förvånad.

»Derför att det endast är en gång kvinnorna verkligen känna sig underlägsna männen, och det är när de för första gången — älska eller äro på väg att göra det,» svarade han och fattade min hand.

Jag spratt upp som ur en dröm, oförmögen att genast reda de tankar, som genomkorsade min hjerna efter denna underliga balkonversation.

»Har ni förstätt mig?» frågade min tillbedjare.

»Nej,» svarade jag med återvunnen fattning, »och jag vill ej förstå. Jag intresserar mig verkligen ej för dylika djupsinniga reflexioner. Men sedan jag nu lyssnat till er, ber jag, att ni återför mig till de andra gästerna.»

»Nej, min fröken, inte förr än ni erkänt, att ni älskar mig, som jag er. Ty jag älskar er,» fortfor han i passionerad ton och tryckte min hand.

»Då torde ni förlåta mig, att jag lemnar denna kärlek — obesvarad.»

»Jag förstår, ni begär betänketid,» sade han lugnt och tog min arm. »Hur länge?»

»Så länge ni behagar vänta, och så länge ni väntar har jag ingen brådska,» svarade jag skämtsamt.

»Nåväl, jag skall försöka att öfva mig i tålmod,» svarade han. (Forts.)

Prenumeration sker i landsorten endast å närmaste postanstalt.

Till våra husmödrar!

I dessa smalare spalter ärna vi i hvarje nummer under en mängd olika hufvudrubriker meddela alla möjliga praktiska och nyttiga råd och rön på de områden, som höra till qvinnans verksamhet inom och för hemmet.

På det våra ärade läsarinor emellertid måtte hafva största nyttan häraf, uppmana vi vänligen alla husmödrar att hvar i sin stad uppteckna och till Redaktionen af Idun, Stockholm, insända sina egna erfarenheter på dessa områden. Idun skulle sålunda kunna blifva ett föreningsband mellan husmödrarna och deras familjer, hvarigenom de förra, ehuru okända för hvar andra, skulle kunna både gifva och mottaga många goda och nyttiga råd. Ingen behöfver på minsta sätt låta sig afhållas af fruktan för brister i stiliseringen af de gjorda meddelandena, ty dessa omredigeras alltid af oss, om så behöfves, innan de införas i tidningen.

Gång efter annan komma vi ock att utfästa pris för goda uppsatser på dessa områden. Och redan nu hafva vi gjort början härmed, i det vi utfäst ett pris af

femton (15) kronor

för den bästa uppsatsen öfver något sjelfvaldt ämne, hörande till hemmets värld. Uppsatsen måste rymmas inom en af våra smalare spalter och får ej vara förutpublicerad. Täflingsskrifterna böra vara inkomna senast den 31 dennes och förbehålla vi oss rättighet att i tidningen publicera hvad som befinnes vara användbart.

Å baksidan af det konvolut, som innehåller täflingsskrift, bör sättas ordet: **Täflingsskrift.**

Obs!

För att tillmötesgå från några håll uttalade önsknningar, hafva vi framflyttat täflingstidens utgång till den 31 januari (1 st. f. i profnumren bestämda 15 janu-

ari). Flere täflingsskrifter hafva redan inkommit.

Stockholm i januari 1888.

Redaktionen.

Helsovård.

Bör man dricka till maten? Denna fråga besvarar en bekant tysk läkare i en skrift om magens sjukdomar sålunda. Att dricka kallt vatten, i synnerhet i stor mängd under det man äter, är skadligt, emedan magen derigenom afkyles för mycket och matsmältningen på grund deraf hämmas. Magen behöfver en viss värmegrad (omkring 37° Celsius) för att kunna smälta, i synnerhet feta ämnen. Dricker man nu kallt vatten på endast 8—10° C., så blir magen derigenom hastigt afkyld så starkt, att den icke lätt uppnår den temperatur, som man behöfver för att kunna fullgöra sitt arbete. Hvad som här är sagt om bruket af kallt vatten, gäller äfven andra drycker, t. ex. öl. Deremot är det mycket nyttigt för matsmältningen att dricka ett glas vatten på 12—14° C. en half timme före måltiden.

Toaletten.

Läpp-pomada. 100 gr. rosenpomada, 66 gr. oxmürg och 33 gr. hvitt vax kokas öfver svag eld, silas och omröres, tills det kallnat, hvarefter 20 droppar välluktande olja, t. ex. nejlikolja, tillsätts. *Elva.*

Att krusa plymer. Mörka plymer krusas genom att hålla dem öfver rök, i det man strör socker eller salt på de glödande kolen. Hvita plymer krusas man deremot genom att draga fanet mellan tummen och ett slött knifblad. *Elva.*

Bostaden.

Fastnubbade mattor rengöras på följande sätt. Sedan man sopat dem med en mjuk qvast, tager man varmt vatten, hvari såpa blifvit upplöst, doppar deri en mjuk handduk, urvider den samma och aftorkar dermed hela mattan, som derigenom får utseende af ny. *C. M.*

Fönsterträdgården.

Skydd mot dam. I boningsrum, der vi ju glädja oss åt blommor, hvirflar vid hvarje rörelse dam upp, mest dock vid den dagliga städningen, och lägger sig på alla saker, naturligtvis äfven på blommorna.

Här finnes ett medel att åtminstone under sopningen afhålla dammet från växterna, och detta består i en käpp, på hvilken en skyddsslöja af hvitt flor är fäst. Denna käpp kan fästas på blomsterbordet, och omlindas af slingerväxter, eller vid användningen nedsätts i en blomkruka för att efter användandet borttagas, då man vill skaka

dammet från floret. Det är en ansenlig mängd dam, som vi på detta sätt afhålla från växterna. Floret kan äfven spännas öfver krukväxterna, om rummet tidtals icke användes; om vi taga det något tjockare, är det ett mycket godt skydd mot kalla nätter i rum, der det eldas föga.

Köket.

Fläskkorf utan skinn. Tag 5 skålp. kött, 4 skålp. fläsk och hacka det väl; sätt sedan till ett halfstop kall kokt mjölk, 3 skedar potatismjöl, litet muskotblomma, saltpetar, krydd- och starkpeppar, litet nejlikor samt salt efter behof, blanda det väl, forma deraf stora rullader och koka dem i kort spad ungefär 1/2 timme. Förvaras sedan i burkar och kunna hållas goda i 5 å 6 veckor. *Ch. B.*

Hushållsbullar. Tag 5 skålp. mjöl, 1/3 skålp. pressjäst, 1 stop mjölk. Gör deraf en deg och låt det jäsa. När degen sedan bakas ut, tillsätter man litet kardemummar, socker och skiradt smör. Deraf göras bullar, som sättas på plåtar, för att å nyo jäsas upp. Så snart de bli väl jästa, sättas de i ett kallt öppet fönster i 20 minuter. När brödet sättes i ugnen, slås litet vatten under plåten, och luckan stänges hastigt. *Ch. B.*

Sockerbröd af rågmjöl. Tag 1/2 skålp. godt smör, 4 matskedar strösocker samt rågmjöl. Knåda det samman till en deg, kaffa ut den och forma deraf små runda kakor samt grädda dem i svag ugnsvärme, tills de blifva gulbruna. *Ch. B.*

Anjovis-sås Man tager 12 anjovisar, tvättar dem väl och aflägsnar benen. Sedan man i en mortel stött dem till en grötlig massa, utspäder man denna med kallt vatten och låter dem koka upp öfver svag eld. Efter att hafva tillsatt 2 gram cayennepeppar låter man såsen koka ytterligare 5 minuter, hvarpå man låter den gå genom en sil. *Helene.*

Huskurer.

Billigt tandpulver. Brändt hvetemjöl eller brödskorpor, som bränts till kol, gifver, då det är fint pulveriseradt, ett godt tandpulver. Tänderna böra helst borstas uppifrån och nedåt, så att borsten kan tränga in mellan tänderna hvilkas yta äfven bör väl rengöras.

Tvätt.

Tvättning af siden. *Satsen.* För 75 öre windsor- eller glycerintvål rifves. Derpå slås 1/3 liter honung och detta röres väl tillsammans. Under rörandet slås 1/3 liter vanligt bränvin. Detta bör arbetas, tills tvålen är upplöst. Sedan iblandas småningom 1/2 liter benzol och 1/2 liter ammoniak.

Behandling. Tyget blötes i kallt vatten och lägges på ett rent bord samt gnides på bägge sidor med en svamp eller borste, doppad i satsen. Finnes

fläckar eller smutsränder på tyget, slås ren benzol öfver dessa, innan man gnider med satsen. Derefter sköljes tyget i två vatten samt doppas derpå i en silad lösning af för 25 öre gummidragant i 1 liter vatten. Sedan detta skett, inklappas tyget i rent linne och strykes genast på avfigsidan, hvarvid iakttagas, att vid strykning af band nyttjas öfverlägg af linne. Klädningar och större saker böra söndersprättas. *M—a C—us.*

Tvättning af silkessammet.

Satsen = föregående.
Behandling. Två personer hålla tyget mellan sig och den tredje bostar med satsen på rätsidan, efter att tyget först blifvit doppadt i kallt vatten. Derpå sköljes det, utan att vridas, i rent kallt vatten 2 å 3 gånger, klappas veckfritt mellan linne samt strykes i luften på avfigsidan. *M—a C—us.*

Svarta silkesspetsar blifva som nya, om man försigtigt tvättar dem i sprit, omsorgsfullt breder ut dem på strykbrädet, lägger ett silkespapper öfver dem och stryker dem med ett varmt jern. *Funny.*

Bakning.

Peru-balsam i stället för vanilj. Då vanilj är så dyrt, kan man med fördel i hvardagslag i dess ställe använda peru-balsam, hvilket för några öre fås på hvarje apotek. Man tager 4—5 matskedar pudersocker, droppar deri 3—4 droppar peru-balsam och rör väl om, hvarefter sockret förvaras i väl tillslutet glaskärl. Då man till bakning och dylikt vill begagna deraf, tager man litet af det ihopblandade sockret och blandar i degen, som häraf får en fin vaniljsmak. *M. M.*

Källaren.

För att länge kunna hålla potatis god och skydda den för att gro, bör man hålla källaren mörk samt tidtals bränna svafvel i den samma, sedan man väl tillslutit alla källarfönster och dörrar. Svafvet är af god verkan i fuktiga källare på den grund att svafvelsyran upptager mycket fuktighet. Potatisen får för öfrigt icke förvaras på blotta källargolfvet, utan på ett underlag af halm.

Hvarjehanda.

Akta, svart sammet, som nedsolkats af regn, återfår sitt nya utseende, om man drager den med rätsidan öfver vattenånga samt derefter utbreder dem till torkning.

Flugsmuts aflägsnar man från polerade möbler med tillhjälp af petroleum, som man håller på en yllelapp, hvarmed man gnider de angripna ställena. Polityren tager som bekant icke skada af petroleum, utan blir tvärt om mycket vackrare deraf. Ett annat medel är 1 del salmiaksprit och 2 delar vatten, med hvilken blandning man gnider af de smutsiga ställena.

Läkareråd.

Isabella 38 år. Något absolut säkert bote-medel mot eder migrän (halfsidiga huvudvärk) kunna vi ej gifva eder. Fortsätt ett par somrar 2 rad med bad- och brunnskur. Som rent medicinsk medel kan ni försöka att under 4-6 veckor 3 gånger dagligen intaga en struken tesked pulveriserad Guaranapasta.

Ett godt medel att mildra själva anfallet och till och med coupera dem är i många fall salicylsyradt natron, af hvilket ni strax vid början af anfallet — eller ännu hellre strax innan det plågar komma — tar 2 gram (i kapslar, som innehålla hvardera ett gram), och om lindring efter en halftimme ej inträdd, ytterligare en dylik kapsel. Samtidigt bör ni dricka en till två koppar mycket starkt kaffe.

Mary. För edra ömkylida händer skall ni använda dagliga heta handbad med tillsats af 3 matskedar ättika till hvarje bad. Försök dessutom penslingar med collodium (jmför svar till Tyne i nr 2) eller, om detta ej hjälper, ingnidning af petroleum 1-2 gånger dagligen.

Paula E-m. Drink hvarje morgon på fastande mage 2 glas varmt karlsbadervatten (artificiellt) med 20 minuters promenad mellan glassen. Fortfar eder afföring det oaktadt att vara trög, så lös en stor tesked konstgjordt karlsbadersalt i ett dricksglas varmt vatten och drick detta på förmiddagen, sedan vattnet kallnat. Tag dugtig motion och lef af färsk mat (ej fint tillagad) samt i synnerhet af ägg och mjölkmat. Med edert kaffesurrogat kan ni fortfara. Vill edert »goda hull» ökas för mycket, så vänd er till läkare för nödiga föreskrifternas erhållande.

Ert »tandpulver» är nog ofarligt och i synnerhet billigt, men nog kan vi skaffa något aptitligare och bättre — t. ex. doktor Ulmgrens tandpulver?

Sömnlös. Har ni äfven försökt prolongerade bad? Tag dagligen ett varmt (minst 37°) karbad på 3/4-1 timme sent på kvällen, naturligtvis med nödig afkyllning efteråt. Drink dessutom till kvällsmåltiden ett par glas starkt öl (helst mörkt Erlanger). Som rogfivande medel kan ni för öfrigt utan fara emellanåt använda ett pulver af ett gram bromnatrium och ett halft gram bromkalium (med socker), taget en halftimme förr än ni går till sängs. Byt om vistelseort om somrarna, iakttag ett stärkande lefnadsätt och var för öfrigt ej så nedstämd och orolig. Efter all sannolikhet ger edert onda äfven denna gång med sig, och då edra krafter fortfarande äro så goda, behöfver ni ej vara orolig för några allvarliga följder.

Nanna. Ni bör för eder handsvevt tvätta edra händer med en lösning af tannin (1 del på 100 delar vatten och 100 delar bränvin) samt ofta pudra händerna med ett ströpulver af 1 del pulveriserad naphthol och 3 delar salicylsyra på 95 delar talk. Vid inträdande öfbättring blott pudring.

Stundom står lidandet i samband med blodbrist eller digestionsrubbingar, och har ni anledning att tro, att något dylikt kan vara orsaken uti ifrågavarande fall, så bör ni vända er till läkare för att få nödig behandling.

Clare. För att få afgjordt, af hvad slag eder hudåkomma är, och hvad behandling den erfordrar, måste ni helst personligen vända eder till en specialist i hudsjukdomar.

H. G. Se svar till Mary i detta nummer! Alma. För eder ledvattensutgjutning fordras efter all sannolikhet massagebehandling. Ni förekommer det ondas förnyade uppträdande genom att ej utsätta eder för hvad som denna gång framkallat det samma, samt genom att i allmänhet skona leden i fråga.

X. Y. Z. För det slags finnar, af hvilka ni besväras, fordras behandling af en specialist i hudsjukdomar. Medel mot vanliga finnar torde ni få se i något af de närmaste numren af »Idun».

C. M. På grund af de ytterst knapphändiga upplysningar, ni lemnar om edert onda, kunna vi samvetsgrant ej gifva eder annat råd än att personligen vända er till läkare. Brukar eder mage vara trög, så bör ni laga, att ni dagligen får lätt och jenn aföring. Dr-r — d.

Breflåda.

Dolly Roon. Mycket tack för edert bidrag. Hjärtligt välkommen snart igen! Fröknarna G-a G, Eskilstuna; H-a O-n, Skellefteå; O-a B-g, Östersund; A-t A-n, Nykyrka, och alla ifriga abonnements-samlerskor. För ert visade intresse för Iduns spridning och för de samlade abonnenterna hembära vi eder alla vårt varma tack. Fri-exemplar expedieras regelbundet.

M-a C-us, Skärstad; Ch. B-g, Sthlm; Hedda; Lena; Mary; M. M.; Vilhelm m. fl. Tack för de smånästa bidragen. Dylikt mottages alltid med tacksamhet.

Hanna B. För ert intresse för Idun äro vi eder högst förbundna. Edra »afskrift» kunna vi ej använda af det enkla skälet, att vi ej använda afskrifna förut tryckta poem o. d. Hvad annonsafdelningen beträffar, få vi meddela eder, att ni har bestämt lika stor nytta af den samma som tidningens läsare och i hufvudstaden. Utan den samma skulle tidningen nämligen ej kunna lemnas abonnenterna till det billiga pris, för hvilket de nu erhålla den. Det är för öfrigt ingenting alls som hindrar, att skänkska annonser likaväl kunna intagas i Idun, och kunde ni anskaffa några, skulle vi bli eder synnerligen förbundna.

Blir annonstillströmningen stor, vidga vi tidningen utrymme. Hopplas ni förstätt oss?

V. i K. För eder synnerligt vänliga skrivelse hembära vi eder vårt hjertliga tack. Som ni ser, är uppsatsen redan använd. Vi hoppas snart få förnya bekantskapen.

L. P. J. Tack för välmeningen! Er logo-gryf var dock allt för lätt och genomskinlig. Laxxi, Sthlm. Ert poem röjer goda ansatser, men är ännu för omoget.

P. E. Ni har rätt; vi skola följa ert råd. A. M. S., Sthlm. Ledsamt nog kom er nätta skiss något post festum. Den är ock väl lång för att införas i ett enda nummer och kan ej lämpligen afdelas. Vi skulle eljes gerna använt den samma. Må hända skulle ni kunna förkorta den något och gifva den en annan rubrik eller hur? I hvarje fall motse vi med nöje vidare bidrag af er penna.

Moder och ppennerant. Red. af »Helsö-vännern» torde nog kunna upplysa eder derom. M. Y. Se svar till Laxxi! N. N-n. Tack! I nästa nummer. Redaktionen.

Innehållsförteckning.

Hvad är kärlek? Poem af Erik Modin. — Vårt hem. Af Mathilda Langlet. — Apropos pianospelning. Af Dolly Roon. — Bref till tant Anna. Af Guido. — Vårt sällskapslif. III. Af Clara Smitt. — »Något att tänka på». Med anledning af Aves uppsats »Ett förslag», i nr 1 af Idun. Af V. — Ett souvenir. Poem af Octavio Beer. — Hemma och ute (notiser). Unga flickor! Af Lena —ck. — Teater och musik. — En koketts bekännelser. Skiss för Idun af Mia (forts.) Upprop till husmödrar. — Helsövård. — Toaletten. — Bostaden. — Fönsterträdgården. — Köket. — Huskurer. — Tvätt. — Bakning. — Källaren. — Hvarjehanda. — Läkareråd af dr-r —d. — Breflåda. — Annonser.

Annonser.

Annonspris: 25 öre pr petitrad (=12 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

Förlofvade.

Claes Strand och Hilda Pettersson. Linköping. Stockholm. [96]

Vigde.

Johan Bohnstedt och Georgie Holbrook. [97]

Födde.

En dotter. Säby och Jakobsberg d. 15 jan. 1888. Gurli Göthberg, Emil Göthberg. född Rosentind. [98]

En dotter.

Göteborg den 12 januari 1888. Anna Boije, Carl Gustaf Boije. född Aminoff. [99]

Döde.

Tillkännagifves att Enkefru Sofia Carol. Elisabeth Fröberg, född Sahlin, efter långvarigt lidande stilla afled i Jönköping den 14 jan. 1888, kl. 9 e. m., i en ålder af 69 år, 8 mån. och 28 dagar, djupt sörjd och innerligt saknad af barn och barnbarn, släktingar och vänner. 1 Kor. 15: 54-57. Sv. Ps. 221: 3. [100]

Tillkännagifves att Fröken Emilie Charlotta Wiström stilla och fridfullt afsomnade den 16 jan. 1888, kl. 11,15 f.m., i en ålder af 49 år, djupt sörjd och saknad af tröstlös väninna, äldrig moder, sörjande syskon och syskonbarn samt talrika vänner. [101]

LEDIGA PLATSER.

Lärarinneplatsen och barnpigeplatsen, hvilka annonserades i förra numret af Idun, äro nu tillsatta. Red.

Gubernantplats

blir ledig att tillträda den 15 instundande februari i en officersfamilj. De blifvande eleverna äro tvänne flickor om resp. 8 och 10 år. Som frun i familjen under sommaren kommer att vistas vid en utländsk badort, fästes synnerligt afseende vid, att den blifvande lärarinnan kan egna barnen en i allo moderlig tillsyn. Kännedom om lefvande språk nödvändig. Goda rekommendationer böra för öfrigt företes. Svar torde ställas till »Majorskan Y.» och adresseras till Iduns Redaktion, Stockholm, f. v. b. [102]

Som sällskapsdam

i en ansedd familj sökes ett yngre fruntimmer med lifligt och angenämt sätt, jemt lynne, god bildning och musikalisk begåfning. Den, som antages, bör vara van att röra sig inom bättre kretsar samt kommer att betraktas som medlem af familjen. Svar emottagas af Iduns Redaktion och befordras till »L. M.» [103]

En anspråkslös fröken,

hemmastadd i matlagning, och som vill åtaga sig uppsigten öfver en 6-årig flicka, finner god plats den 1 instundande februari. Den, som antages, kommer att betraktas som medlem af familjen. Svar till »Sällskap» torde inlemnas i försegladt bref å Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19). [83]

En van barnpiga

med god karaktär och godt sätt erhåller genast plats i bättre familj. Svar, märkt »D. 88», torde sändas till Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19). [85]

PLATSSÖKANDE.

En af de platssökande i förra numret har erhållit anställning. Red.

Bonne.

En fullt pålitlig person om 24 år, fullt mäktig engelska språket, söker plats som bonne i bättre familj. Pretentionerna små. Svar torde godhetsfullt ställas till »Bonne 24» och adresseras till Iduns Byrå, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsg. 19), Stockholm. [104]

En bättre flicka

önskar plats i Stockholm eller dess närhet, såsom skrifbiträde eller att läsa med mindre barn, samt att deltaga något i hushållet; såväl skriftliga som muntliga rekommendationer kunna presteras. Svar i bref till »C. G.» torde insändas till Iduns Redaktionsbyrå, Sturegatan 8, Stockholm. [105]

Plats som husfru

sökes af en ung flicka af god familj. Pretentionerna små. Den sökande har god erfarenhet i skötandet af ett hem. Svar till »Emma 23» torde inlemnas å Iduns Byrå, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19). [86]

Se hit!

En samvetsgrann och erfaren lärarinna, som under 6 år vistats i utlandet, söker plats i god familj med första. Den sökande, som äfven är musikalisk, kan förete de bästa rekommendationer. Svar torde godhetsfullt lemnas till »A. H.» å Iduns Byrå, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsg. 19). [87]

DIVERSE.

Mrs ApGeorge gives instruction in English, reading, writing and conversation. Adress 80 A Drottninggatan, first floor. [77]

Pianolektioner.

Ett ungt fruntimmer, som genomgått Musikonservatoriet (fröken Thegerströms klass), önskar att inoa aktade familjer meddela pianoundervisning. Närmare underrättelser lemnas å Iduns Byrå, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsg. 19). [94]

Som eget barn

mottages en välskapad flicka om 3 å 6 år i en bättre familj. Svar till »Dotter» torde inlemnas å Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19). [89]

Inackordering

kan erhållas af en ung flicka i en i allo aktad familj i en bättre familj. Svar till »Dotter» torde inlemnas å Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19). [90]

Inackordering på landet

kan erhållas i en ansedd skollärfamilj i Södermanland för 1 å 2 gossar om 8-14 år. Undervisning i alla folkskolans ämnen äfvensom musik meddelas. För öfrigt erhålla barnen den utmärktaste tillsyn och vård. De bästa rekommendationer kunna företes. Pris af billig. Jemnärliga finnas. Närmare upplysningar meddelas å Iduns Redaktionsbyrå, Sturegatan 8, Stockholm. [78]

Skellefteå Nya Tidning.

Mammas gossar utomlands eller Den nya pilgrimsfärden af Mark Twain kommer att i form af utdrag inflyta i halvveckotidningen Skellefteå Nya Tidning. Början dermed göres i midten af januari månad. Prenumerera därför för ett kvartal på denna tidning. Det kostar blott 1 kr. 20 öre (å posten). »Mammas gossar utomlands» är Mark Twains förnämsta arbete, som beredt honom hans verdensrykte. Arbetet har haft den största spridningen af alla amerikanska böcker och i Danmark utgått i två upplagor. Det skådar Europa genom amerikanska glasögon, och mycket som här af gammal häfd åtnjuter vördnad blir illa åtgånget. Öfversättningen, verkställd af J. Lu-nell, är redbart och omsorgsfullt utförd. Med utmärkt högaktning Exp. af Skellefteå Nya Tidning. [94]

Westgöten

inbjuder härmed till prenumeration för år 1888. Tidningen, som utkommer hvarje helgfri lördag, är tullsdyddsvänlig och fosterländsk, meddelar nyheter från hela Vestergötland samt redogör för öfrigt hvad viktigt händer i in- och utlandet. Två följetonger i hvarje nummer. Omvexlande artiklar på skilda områden.

Westgöten kostar: för helt år 2 kr., 3/4 år 1: 65, 1/2 år 1: 25, 1/4 år 75 öre, postafgiften oberäknad. Prenumerant-samlare antagas öfver allt, och den, som insänder prenumerationskvitto å 6 ex., erhåller afgiften för det 6:te ex. till baka. [76]

Red. af Westgöten.

Annonsers emottagas endast hos redaktionen och genom S. Gumælius' Annonsbyrå.

